

BURGEMEESTERSCONVENANT

DRAAIBOEK
voor de opmaak en uitvoering van
een gemeentelijk klimaatplan

INLEIDING

De provincie Vlaams-Brabant streeft naar klimaatneutraliteit, maar kan dit niet zonder de hulp van zijn steden en gemeenten. Een belangrijke stap in die richting is de gezamenlijke ondertekening van het Burgemeestersconvenant door 57 Vlaams-Brabantse gemeenten en steden op 25 juni 2014. Gemeenten en steden die het Burgemeestersconvenant ondertekenen, engageren zich om de CO₂-uitstoot op hun grondgebied met 20% te verminderen tegen 2020.

De provincie neemt samen met Interleuven de rol op als formele ondersteunende instantie (territoriaal coördinator) in het kader van het Europese Burgemeestersconvenant of 'Covenant of Mayors'.

Tie Roefs
Gedeputeerde voor milieu
en duurzaamheid

De gemeenten die het convenant ondertekenen stellen binnen het jaar een klimaatactieplan met concrete maatregelen op.

Het opmaken van een klimaatactieplan, en ruimer genomen het voeren van een klimaatbeleid, biedt heel wat voordelen:

- Een klimaatbeleid vraagt om initiële investeringen. Deze betalen zich achteraf echter dubbel en dik terug via de gerealiseerde besparingen.
- Uw gemeente is minder afhankelijk van fossiele, uitputbare energie.
- Het gemeentelijk klimaatbeleid kan impulsen geven aan de lokale economie (bv. lokale aannemers, streekproducten).
- Steden en gemeenten die inspanningen leveren voor het klimaat, creëren hiermee een aangenamere leefomgeving voor hun inwoners. Goed georganiseerd en aantrekkelijk openbaar vervoer, veel groen, open ruimte, gezondere en frisse lucht... zijn absolute troeven voor een gemeente of stad.
- Steden en gemeenten die een klimaatbeleid voeren, kunnen hiermee een positief imago opbouwen bij de eigen inwoners, maar ook bij andere steden en gemeenten.

Bovendien zijn steden en gemeenten ideaal geplaatst om een klimaatbeleid te voeren:

- Lokale overheden staan dicht bij de burger. Deze burgerparticipatie is van levensbelang bij een lokaal klimaatbeleid.
- Gemeenten en steden hebben de beste 'terreinkennis'. Zij weten precies welke actoren best aangesproken worden voor welke actie.
- Lokale overheden hebben een voorbeeldfunctie. Ze kunnen het belang van klimaatvriendelijke investeringen en vernieuwingen aantonen. Burgers worden hierdoor gestimuleerd om ook maatregelen te nemen.

U staat er als gemeente of stad niet alleen voor. In heel Europa ondertekenden reeds meer dan 5.000 gemeenten en steden het Burgemeestersconvenant. De provincie en Interleuven zullen u ondersteunen met advies, subsidies, gezamenlijke projecten en (voorbeeld)materiaal. Dit zal ervoor zorgen dat het hele proces een heel pak lichter en beter haalbaar wordt voor uw bestuur.

Dit draaiboek is een handleiding voor het proces van het Burgemeestersconvenant. Het beschrijft welke stappen doorlopen worden bij het opmaken van een klimaatactieplan.

BURGEMEESTERSCONVENANT (COVENANT OF MAYORS OF CoM)

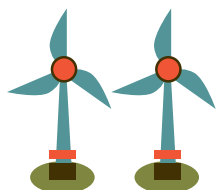
De Europese Commissie beseftte dat het noodzakelijk was om de lokale besturen te betrekken om de Europese klimaatdoelstellingen te behalen. Het instrument dat Europa daarvoor ontwikkeld heeft, is het Burgemeestersconvenant.

Door de ondertekening van het convenant engageert de gemeente zich om de CO₂-uitstoot op het grondgebied met minstens 20 % te verminderen.

Om deze doelstelling te bereiken werd een voor heel Europa uniform stappenplan opgesteld.

Hiernaast worden de stappen opgesomd die gezet worden bij de uitvoering van het Burgemeestersconvenant.

Op de volgende pagina's wordt de wijze waarop die stappen concreet ingevuld kunnen worden, verder toegelicht.

STAP 1

OPSTELLEN VAN EEN NULMETING

Om de evolutie van de CO₂-uitstoot te kunnen opvolgen en een eventuele bijsturing van het klimaatactieplan mogelijk te maken, is het noodzakelijk om de uitgangssituatie te kennen. Daarom wordt eerst en vooral een gemeentelijke nulmeting opgesteld. Deze nulmeting geeft aan hoeveel CO₂ tijdens een bepaald jaar (referentiejaar) over het hele grondgebied van de gemeente werd uitgestoten.

STAP 2

OPSTELLEN VAN EEN GEMEENTELIJK KLIMAATACTIEPLAN

Op basis van de interpretatie en analyse van de cijfergegevens wordt een gemeentelijk klimaatactieplan of Sustainable Energy Action Plan opgesteld. Dit dient te gebeuren binnen het jaar nadat de gemeenteraad besliste om het Burgemeestersconvenant te ondertekenen. Dit klimaatactieplan is het centrale document in het kader van het Burgemeestersconvenant. Hierin wordt beschreven hoe de gemeente de vooropgestelde doelstelling wil realiseren. De provincie Vlaams-Brabant laat tegen medio 2015 een wetenschappelijke studie opstellen die een aantal toekomstscenario's en beleidsaanbevelingen zal aanleveren om als provincie klimaatneutraal te worden. Deze studie zal ook voor het gemeentelijke klimaatbeleid concrete beleidsaanbevelingen en waar mogelijk specifieke maatregelen en instrumenten formuleren. U ontvangt deze informatie zodra ze beschikbaar is.

STAP 3

UITVOERING VAN HET KLIMAATACTIEPLAN

Na het opstellen van het klimaatactieplan volgt de uitvoeringsfase: de in het klimaatactieplan opgenomen en beschreven acties worden uitgevoerd. De medewerking van alle actoren en de bevolking is hierbij gewenst en zelfs noodzakelijk. Het is nl. de hele lokale gemeenschap die moet bijdragen tot de CO₂-reductie, niet enkel het gemeentebestuur. Participatie van alle actoren en doelgroepen is daarbij het sleutelwoord.

STAP 4

TWEEJAARLIJKSE RAPPORTERING EN VIERJAARLIJKSE MONITORING

Om de twee jaar rapporteert de gemeente bij de Europese Commissie over de stand van zaken van de uitgevoerde acties van het klimaatactieplan. Ook hierbij zal de provincie ondersteuning bieden zodat de administratieve last voor de gemeenten tot een minimum beperkt blijft. Om de vier jaar worden ook de cijfers bekeken. Op basis hiervan kan vastgesteld worden hoe de CO₂-uitstoot evolueert. De Vlaamse overheid engageerde zich om deze cijfers ook de volgende jaren gratis ter beschikking te stellen van de gemeenten en steden.

U kan alle achtergrondinformatie over het Burgemeestersconvenant terugvinden op de website
WWW.BURGEMEESTERSCONVENANT.EU

STAPPENPLAN VAN HET BURGEMEESTERSCONVENANT

1

PROJECTORGANISATIE

OMSCHRIJVING:

Bij het opstarten van het gemeentelijke klimaatbeleid en het opmaken van een gemeentelijk klimaatplan wordt best eerst een **globaal plan van aanpak** door het college vastgelegd. Dit plan van aanpak omschrijft het klimaatbeleid op hoofdlijnen. De meer gedetailleerde uitvoering en bijhorende budgetten worden later in het klimaatactieplan uitgewerkt.

Mogelijk ondertekende de gemeente op 4 oktober 2013 reeds het Vlaams-Brabantse Klimaatengagement. Op dat moment gaf de gemeente al aan om een actief en volgehouden klimaatbeleid te voeren.

HOE?	ONDERSTEUNING	KOSTPRIJS	VOORBEELDEN MEER INFORMATIE
<ul style="list-style-type: none"> • Duid een coördinator aan die verantwoordelijk is voor de opmaak van het klimaatplan. • Stel een gemeentelijke interne stuurgroep samen (beperkt aantal mensen met verschillende achtergrond: mandatarissen en mensen van verschillende gemeentelijke diensten). Dit team werkt het klimaatplan mee uit, coördineert de uitvoering van het klimaatactieplan en volgt de stand van zaken op. • Stel voor de opmaak van het klimaatactieplan eventueel werkgroepen samen in functie van de verschillende sectoren, doelgroepen ... • Betrek de bevolking in het plan. • Stel een ruime klankbordgroep samen met: <ul style="list-style-type: none"> - politieke en ambtelijke vertegenwoordiging - externe doelgroepen: verenigingen, scholen, bedrijfsleven, experts, ... • Ga meteen op zoek naar externen voor de opmaak en later de uitvoering van het klimaatactieplan en maak dit bekend, bv. via de milieuraad, infoavonden ... Hiervoor kan u koepelorganisaties zoals VOKA, Unizo, werknemersorganisaties, BBL, sociaal-culturele verenigingen zoals KVLV, VIVA-SVV, KWB, ... contacteren. Zij kunnen u mee ondersteunen bij het bewaken en aangeven van opportuniteiten rond lokaal overleg met de doelgroep. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning van de provincie: <ul style="list-style-type: none"> - advies - opleidingen - modelactieplan - ... • Ondersteuning van Interleuven: opmaak en toelichting van een presentatie voor de eerste bijeenkomst van de interne stuurgroep 	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen personeelsinzet en/of • Bijdrage aan Interleuven 	<ul style="list-style-type: none"> • Projectorganisatie: Op de website van het Burgemeestersconvenant (www.burgemeestersconvenant.eu) vindt u in de klimaatactieplannen van de Limburgse gemeenten een omschrijving van hun projectorganisatie • Betrek bevolking: <ul style="list-style-type: none"> - Klimaatparlement Limburg - Transitiearena's Gent

2

GA UIT VAN DE BESTAANDE WERKING

OMSCHRIJVING:

Breng de bestaande werking in kaart. Inventariseer alle initiatieven die linken hebben met een gemeentelijk klimaatbeleid. Hieruit blijkt onmiddellijk dat de gemeente ook nu al heel wat klimaatinitiatieven neemt.

HOE?	ONDERSTEUNING	KOSTPRIJS	VOORBEELDEN MEER INFORMATIE
<ul style="list-style-type: none"> • De gemeentelijke interne stuurgroep maakt een overzicht van de bestaande initiatieven die het gemeentebestuur reeds uitvoert. • Ga bij de collega's van de andere diensten langs en bespreek welke acties passen binnen het thema klimaat. Hierdoor start je onmiddellijk een eerste vorm van interne participatie. • Neem de beleidsplannen van de verschillende sectoren door. Denk daarbij aan: <ul style="list-style-type: none"> - Leefmilieu - Mobiliteit - RO - Huisvesting - Wonen • Communiceer naar de collega's wat de plannen zijn: het gemeentelijke klimaatbeleid wordt niet enkel gedragen door de leefmilieudienst. Ook binnen het gemeentebestuur moet het draagvlak gecreëerd en de collega's overtuigd worden. • Inventariseer de maatschappelijke initiatieven van burgers, verenigingen, bedrijven, raden, ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Werk samen met de gemeentelijke interne stuurgroep • Ondersteuning van Interleuven 	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen personeelsinzet en/of • Bijdrage aan Interleuven 	<ul style="list-style-type: none"> • Belgerinkel naar de winkel • Gemeentelijke subsidies • Aankoop groene stroom • Isolatie gemeentelijke gebouwen • Aanleg fietspaden • Vergroening wagenpark • Klimaatwijken/ Energiejacht • ...

3

INVENTARISEREN VAN DE HUIDIGE CO₂-UITSTOOT

OMSCHRIJVING:

Inventariseer de uitgestoten hoeveelheden CO₂ op het gemeentelijke grondgebied (de CO₂-nulmeting). De Vlaamse overheid liet deze CO₂-nulmeting voor elke gemeente uitvoeren door VITO. Zij ontwikkelden een Exceltool waarin de gemeente de door Vlaanderen aangeleverde cijfers nog moet verfijnen door deze aan te vullen met het eigen verbruik van de gebouwen en het wagenpark. Deze informatie dient door de gemeente geanalyseerd en geïnterpreteerd te worden met het oog op het bepalen van de in te zetten maatregelen.

HOE?	ONDERSTEUNING	KOSTPRIJS	VOORBEELDEN MEER INFORMATIE
<ul style="list-style-type: none"> De gemeente heeft aan deze stap relatief weinig werk. Alle cijfergegevens werden verzameld en ter beschikking gesteld van de gemeente door de Vlaamse overheid. Deze informatie wordt bovendien aangeleverd in het sjabloon dat voor het Burgemeestersconvenant verplicht is. De gemeente moet de nulmeting nog verfijnen door de volgende eigen energieverbruiken in te vullen: <ul style="list-style-type: none"> - Eigen gebouwen (gas en elektriciteit) - Eigen openbare verlichting - Eigen wagenpark - Eigen groene stroom en warmtenet Op basis van de informatie uit de nulmeting bepaalt de gemeente in welke sectoren de grootste energieverbruiken terug te vinden zijn en kan zij nagaan welke de bronnen zijn. Deze interpretatie van de nulmeting is noodzakelijk bij het opstellen van het klimaatactieplan. 	<ul style="list-style-type: none"> De Vlaamse overheid gaf aan VITO de opdracht om voor elke gemeente de CO₂-nulmeting op te stellen. VITO ontwikkelde ook een uitvoerige handleiding van dit instrument. Voor uw vragen en antwoorden kunt u steeds terecht op het forum dat voor dit instrument ontwikkeld werd. De provincie organiseerde opleidingen voor de gemeenten over het gebruik en de interpretatie van dit instrument. Eandis en Infrac bezorgden de gemeenten de cijfers van het eigen elektriciteits- en gasverbruik en het verbruik door de openbare verlichting. De provincie en Interleuven ondersteunen de gemeenten bij het verder opstellen, analyseren en interpreteren van hun nulmeting. Op basis van de gemeentelijke nulmetingen stelde de provincie: <ul style="list-style-type: none"> - een aantal vergelijkende grafieken op. Aan de hand daarvan kunnen gemeenten nagaan wel ke andere gemeenten gelijkaardig scores op emissies in bepaalde sectoren. Samenwerking tussen vergelijkbare types van gemeenten kan hierdoor mogelijk zijn. - een individuele gemeentelijke grafiek op, waarbij de gemeente vergeleken wordt met een 'gemiddelde' Vlaams-Brabantse gemeente met een gelijkaardig aantal inwoners. 	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen nulmeting: gratis Verfijnen nulmeting met eigen gegevens: eigen personeelskost en/of bijdrage Interleuven 	<p>Op de website 'www.loka-lestatistieken.be onder de hoofding 'Burgemeestersconvenant' vindt u:</p> <ul style="list-style-type: none"> de nulmeting van uw gemeente de bijhorende handleiding het forum met vragen en antwoorden

4

HET KLIMAATACTIEPLAN

4.1 AFBAKENING VAN HET PLAN

Omschrijving:

Duidelijk aflijnen op welke **thema's of sectoren** ingezet zal worden en welke **financiële middelen, instrumenten en diensten** hiervoor beschikbaar zijn vóór gestart wordt met het opmaken van het klimaatactieplan. Lange-, middellange- en korte termijn doelstellingen moeten geformuleerd worden. De gemeente baseert zich hiervoor o.m. op de resultaten van de gemeentelijke nulmeting.

Aandachtspunten:

- Het klimaatbeleid kadert binnen **duurzame ontwikkeling**: een ideaal evenwicht tussen ecologische, economische en sociale belangen is noodzakelijk!
- Niet uit het oog verliezen dat het klimaatactieplan op het hele gemeentelijke grondgebied betrekking heeft en 2020 als tijdshorizon heeft.

HOE?	ONDERSTEUNING	KOSTPRIJS	VOORBEELDEN MEER INFORMATIE
<ul style="list-style-type: none"> • Selectie thema's of sectoren: <ul style="list-style-type: none"> - Sleutelsectoren (bij opmaak klimaatactieplan: maatregelen voor minstens 2 van de 4 sleutelsectoren op te nemen; zie stap 4.3): <ul style="list-style-type: none"> - Gemeentelijke gebouwen, installaties en voorzieningen - Tertiaire gebouwen, installaties en voorzieningen - Woongebouwen - Transport (openbaar, particulier en commercieel) - Optionele sectoren: <ul style="list-style-type: none"> - Ruimtelijke ordening - Werken met burgers en lokale belanghebbenden - Lokale productie hernieuwbare energie - Andere (bv. afval- en waterbeheer) • Bepaling financiële middelen, instrumenten en diensten: <ul style="list-style-type: none"> - Voorzie een voldoende en structureel budget voor de uitvoering van uw klimaatbeleid. Bekijk ook welke bijkomende financieringskanalen mogelijk zijn. - Bepaal welke instrumenten en diensten de gemeente kan inzetten (bv. reglementering, vergunningen, communicatiemedi...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Werk samen met de gemeentelijke interne stuurgroep en de klankbordgroep • Ondersteuning van de provincie: de provincie werkt aan een overzicht van mogelijke financieringskanalen en neemt zelf ook een actieve rol op • Ondersteuning van Interleuven: aanbod van projecten die mogelijk in aanmerking kunnen komen voor de provinciale subsidie of opgenomen kunnen worden in Europese subsidieprogramma's • Europese subsidies 	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen personeelsinzet en/of • Bijdrage Interleuven 	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaling financiële middelen, instrumenten en middelen <ul style="list-style-type: none"> - Oprichten van een terugvloeiend fonds: kostenbesparingen die het gevolg zijn van energiebesparende investeringen kunnen gereserveerd worden voor nieuwe energiebesparende ingrepen. - Innovatieve financieringsinstrumenten: website van het Burgemeestersconvenant www.burgemeestersconvenant.eu - Energy Performance Contracting (EPC) via Energy Service Companies (ESCO's). Meer informatie hierover vindt u op www.vlaamsbrabant.be/energie-begeleiding

4.2 BEPALEN VAN HET AMBITIENIVEAU

Omschrijving:

Bepalen van een **ambitieniveau voor CO₂-reductie**. Een gemeente die het Burgemeestersconvenant ondertekent, engageert zich om tegen 2020 **minstens 20% minder CO₂** uit te stoten. De gemeente kan uiteraard ook **ambitieuzer** zijn dan dit minimumpercentage en een hogere doelstelling naar voren schuiven.

Ook verdergaande doelstellingen op langere termijn zijn uiteraard mogelijk.

HOE?	ONDERSTEUNING	KOSTPRIJS	VOORBEELDEN MEER INFORMATIE
<ul style="list-style-type: none"> Om dit ambitieniveau te bepalen kan gekeken worden naar de resultaten van de nulmeting, de analyse en interpretatie hiervan en de maatregelentool (zie www.lokaalstatistieken.be). <p>Bovendien kent de gemeente het beste de mogelijkheden die lokaal aanwezig zijn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Werk samen met de gemeentelijke interne stuurgroep en klankbordgroep Naast de nulmeting stelde VITO in opdracht van de Vlaamse overheid ook een maatregelentool op. De gemeente kan op basis van dit instrument een indicatie krijgen van de te nemen maatregelen. <div style="background-color: #e6f2e6; padding: 5px; border-radius: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> ondersteuning van de provincie: de provincie laat een wetenschappelijke studie opstellen die duidelijk moet maken welke maatregelen noodzakelijk zijn om als provincie op termijn klimaatneutraal te worden. In het kader van deze studie worden ook aanbevelingen geformuleerd die passen binnen de taken en bevoegdheden van de lokale besturen. </div> <ul style="list-style-type: none"> ondersteuning van Interleuven 	<ul style="list-style-type: none"> Eigen personeelsinzet en/of Bijdrage Interleuven <div style="text-align: right; margin-top: 20px;"> </div>	<ul style="list-style-type: none"> Op de website van het Burgemeestersconvenant www.burgemeestersconvenant.eu zijn voorbeelden van ambitieniveaus van andere lokale overheden terug te vinden. <p>Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leuven: 22% - Lummen: 33%

4.3 OPSTELLEN VAN EEN GEMEENTELIJK KLIMAATPLAN

Omschrijving:

De gemeente stelt haar eigen **klimaatactieplan** of **Sustainable Energy Action Plan (SEAP)** op. In het kader van het Burgemeestersconvenant is dit het centrale document.

HOE?	ONDERSTEUNING	KOSTPRIJS	VOORBEELDEN MEER INFORMATIE
<ul style="list-style-type: none"> • Het klimaatactieplan is gebaseerd op de resultaten van de hierboven beschreven stappen (bestaande werking, inventarisatie CO₂-uitstoot, planafbakening, bepaald ambitieniveau). • Het klimaatactieplan moet ingediend worden volgens het door de Europese Commissie vastgelegde sjabloon (SEAP-template). • Dit klimaatactieplan: <ul style="list-style-type: none"> - Geldt voor het hele gemeentelijke grondgebied (dus niet enkel de gemeentelijke werking) - Voorziet minstens maatregelen voor 2 van de 4 sleutelsectoren en eventueel maatregelen voor de optionele sectoren (zie stap 4.1). • Binnen het jaar na de ondertekening van het Burgemeestersconvenant dient de gemeente haar klimaatactieplan voor nazicht en goedkeuring in bij de Europese Commissie. • Communicatie en participatie zijn in deze fase sleutelbegrippen. Om tot een gedragen klimaatactieplan te komen moet binnen de gemeenschap het draagvlak gecreëerd worden om de doelstellingen te kunnen realiseren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met gemeentelijke interne stuurgroep en klankbordgroep • Samen met alle betrokken lokale actoren via een participatieve aanpak. • De gemeenten kunnen nagaan of zij samen met een of meerdere gelijkaardige (buur)gemeenten een gezamenlijke of groeps-SEAP kunnen indienen. Dit kan een optimalisatie van inspanningen, tijd en middelen inhouden. • Daarnaast: <ul style="list-style-type: none"> - ondersteuning van de provincie: de provincie zal begeleiding voorzien voor de participatieve aanpak bij het opstellen van het klimaatactieplan. In het najaar van 2014 wordt hiervoor een kader uitgewerkt: hou onze website en nieuwsbrief in de gaten! - ondersteuning van Interleuven: bij het opstellen van zowel de SEAP's als de groeps-SEAP's. • Modelactieplan en inventaris van mogelijke klimaatacties van de provincie en Interleuven. Dit modelactieplan en deze inventaris lezen als een menu van acties waaruit de gemeente een selectie kan maken van voor haar toepasselijke, efficiënte en effectieve maatregelen. Het modelactieplan is opgesteld volgens het door Europa gewenste sjabloon. • In het kader van de wetenschappelijke studie die de provincie laat opstellen voor het bepalen van de scenario's om tot een klimaatneutrale provincie te komen, worden ook specifieke maatregelen en instrumenten geformuleerd die passen binnen de taken en bevoegdheden van lokale besturen. • De provincie en Interleuven ondersteunen de gemeenten bij het indienen van de lokale klimaatactieplannen bij de Europese Commissie via een gecoördineerde indiening. Ook het beantwoorden van vragen van de Europese Commissie omtrent de gemeentelijke klimaatactieplannen zal gecoördineerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen personeelsinzet en/of bijdrage Interleuven • Eventuele kostprijs participatieve aanpak 	<ul style="list-style-type: none"> • Inventaris van mogelijke klimaatacties • Modelactieplan Vlaams-Brabant • Op de website van het Burgemeestersconvenant www.burgemeestersconvenant.eu zijn alle ingediende klimaatactieplannen van andere lokale overheden terug te vinden, evenals het SEAP-sjabloon.

4.4 UITVOERING

Omschrijving:

De in het goedgekeurde klimaatactieplan opgenomen acties worden uitgevoerd.

HOE?	ONDERSTEUNING	KOSTPRIJS	VOORBEELDEN MEER INFORMATIE
<ul style="list-style-type: none"> De start van de uitvoering gebeurt op basis van de in het klimaatplan aangegeven prioritaire acties en voorziene planning. Welke acties op welk moment uitgevoerd worden, hangt af van overwegingen zoals prioriteit, reductiepotentieel, kostprijs en realiseerbaarheid. Communiceer over de uitgevoerde acties en hun resultaten. Zo wordt het voor alle actoren duidelijk dat de inspanningen iets opleveren. Specifieke communicatiemiddelen kunnen hiervoor ingezet worden. De voorbeeldfunctie van het gemeentebestuur kan daarbij uitgespeeld worden. Draag daarbij zorg voor een voldoende grote transparantie. Onderhoud de participatie. In het klimaatplan zijn immers heel wat acties opgenomen die door verschillende doelgroepen uitgevoerd zullen worden. Hun insteek blijft daarom onontbeerlijk. 	<ul style="list-style-type: none"> Samen met de gemeentelijke interne stuurgroep en klankbordgroep De lokale actoren die tijdens het opstellen van het klimaatactieplan betrokken werden Ondersteuning provincie en Interleuven: <ul style="list-style-type: none"> - Projectontwikkeling waar de gemeenten kunnen aan deelnemen (bv. samenaankopen, gezamenlijke dienst opdrachten, organisatie van campagnes ...). - Provinciaal subsidiereglement voor duurzame milieu- en klimaatprojecten. - Provinciaal steunpunt Duurzaam Bouwen (infoavonden, bouwadvies voor inwoners, advisering gemeentelijke voorbeeldprojecten) - Dienst energiebegeleiding van het Provinciaal Steunpunt Duurzaam Bouwen: gepersonaliseerd technisch advies over het energetisch optimaliseren van het gebouwenpark. Deze dienst zal de volgende jaren de gemeenten specifiek ondersteunen bij de realisatie van grotere investeringen via Energieprestatiecontracten (EPC). - Onderzoek naar financieringsmogelijkheden voor de uitvoering van de klimaatactieplannen. - Indienen projectvoorstellen i.k.v. Europese subsidieprogramma's: het klimaat-/energiethema is een van de rode draden die door heel wat Europese subsidieprogramma's loopt. <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div>	<ul style="list-style-type: none"> Afhankelijk van de uit te voeren acties. 'Inkomsten': subsidiereglement provincie Vlaams-Brabant: <ul style="list-style-type: none"> - subsidies voor duurzame milieu- en klimaatprojecten - subsidies voor woning-deelprojecten' Europese subsidies 	<ul style="list-style-type: none"> Op de website van het Burgemeestersconvenant www.burgemeestersconvenant.eu zijn goede voorbeelden van acties uit klimaatactieplannen van andere lokale overheden terug te vinden. Meer informatie over Europese subsidies is terug te vinden op www.vleva.eu/eusubsidiegids <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div>

4.5 EVALUATIE: RAPPORTERING EN MONITORING

Omschrijving:

Om de twee jaar rapporteert de gemeente bij de Europese Commissie over de uitgevoerde acties. Hierna kan het actieplan en de uitvoering eventueel worden bijgesteld met het oog op het behalen van de vooropgestelde reductiedoelstelling.

Om de vier jaar bezorgt de gemeente een geüpdatete inventarisatie van de CO₂-uitstoot zodat kan nagegaan worden in welke mate de doelstellingen benaderd worden.

HOE?	ONDERSTEUNING	KOSTPRIJS	VOORBEELDEN MEER INFORMATIE
<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering: Om de twee jaar rapporteert de gemeente bij de Europese Commissie over de uitvoering van het klimaat-actieplan. Ook dit gebeurt volgens een vastgelegd sjabloon. Op basis van deze rapportering kan het klimaat-actieplan indien nodig bijgesteld worden. • Monitoring: Om de vier jaar moeten de emissiecijfers gemonitord worden. Daaruit zal blijken in welke mate de CO₂-reductie de goede richting uitgaat. De nieuwe cijfergegevens worden opnieuw in een sjabloon, vergelijkbaar met dat van de nulmeting, samengebracht. De evaluatie van deze monitoring kan leiden tot het bijstellen van het klimaat-actieplan. • De globale resultaten kunnen gecommuniceerd worden. Duiding van cijfergegevens is hierbij een aandachtspunt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering: De provincie en Interleuven ondersteunen de gemeenten bij het opstellen en indienen van de rapportering over de gemeentelijke klimaat-actieplannen. Ook het beantwoorden van vragen van de Europese Commissie over de gemeentelijke klimaat-actieplannen kan gecoördineerd worden. • Monitoring: De Vlaamse overheid engageerde zich om de inventarisatie van de CO₂-emissies ook de volgende jaren ter beschikking te blijven stellen van de gemeenten. Hierdoor zal de monitoring voor de gemeenten weinig extra werk betekenen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportering: Eigen personeelsinzet en/of bijdrage Interleuven • Monitoring: <ul style="list-style-type: none"> - Verzamelen cijfergegevens: gratis - Verfijnen met eigen gegevens: eigen personeelskost en/of ev. bijdrage Interleuven 	<ul style="list-style-type: none"> • Op de website van het Burgemeestersconvenant www.burgemeestersconvenant.eu

TIMING

25 juni 2014	Ondertekening Burgemeestersconvenant in het provinciehuis te Leuven
6 november 2014	Speeddate duurzame milieu- en klimaatprojecten
1 januari 2015	Uiterste indiendatum subsidieaanvragen voor duurzame milieu- en klimaatprojecten (projecten 2015) Meer informatie kan gevonden worden op de provinciale website: www.vlaamsbrabant.be/wonen-milieu/milieu-en-natuur/vlaams-brabant-klimaatneutraal/subsidie-duurzame-milieu-en-klimaatprojecten/index.jsp
juni 2015	Terugkommoment ondertekenaars Burgemeestersconvenant
juni 2015	Indienen gemeentelijke nulmetingen en klimaatactieplannen bij de Europese Commissie
juni 2015	Start uitvoering gemeentelijke klimaatactieplannen
juni 2017	Eerste rapportering indienen bij de Europese Commissie
juni 2019	Tweede rapportering indienen bij de Europese Commissie
juni 2019	Monitoring CO ₂ -emissies

Hou onze website in de gaten:
www.vlaamsbrabant.be/klimaatneutraal
en volg onze nieuwsbrieven.

> CONTACTPERSONEN

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

Aanspreekpunt Burgemeestersconvenant

Els Cornelis, 016-26 72 55, els.cornelis@vlaamsbrabant.be

INTERLEUVEN

Aanspreekpunten Burgemeestersconvenant

Stefan Kempeneers, 0496-58 70 26, stefan.kempeneers@interleuven.be

Geert Keldermans, 0473-88 34 80, geert.keldermans@interleuven.be

Met dank aan de provincie Limburg voor de inspiratie.